

A PEU PEL LITORAL DE SANT FELIU A TOSSA

Anem a Urgell

AQUESTA CAMINADA ENS PORTARÀ DE SANT FELIU DE GUÍXOLS A UNA DE LES CALES QUE ENCARA ES CONSERVEN VERGES EN AQUESTA ZONA DE LA COSTA BRAVA

Jaume Abel, Salvador Ventura i Xavier Viñas > TEXT

Urgell és un paratge de Sant Feliu de Guíxols, poble amb terme municipal petit però que en les seves dues bandes de mar ens ofereix una costa amb penya-segats, cales i racons que ens poden enamorar. Alguns d'aquests llocs, com cala Urgell, són poc freqüentats i d'accés difícil, i la majoria són recorreguts per corriols pràcticament perduts o fins i tot privatitzats, camins ben coneguts i mantinguts altre temps per pescadors de canya, suats per contrabandistes i resseguits diàriament per la guàrdia civil. Avui, si hi trobem algú, deurà ser que hi ha arribat per mar per «fer urissos» —eriçons, al diccionari— pesca submarina o, simplement, esmorzar a la barca.

Quan parlem d'Urgell pensem en l'espai que hi ha per sota del primer mirador de la carretera de Sant Feliu a Tossa, entre la punta d'en Bosc i Orelles de Llebre per un costat, i la punta

d'en Romeguer per l'altre. Urgell té dues cales arrecerades pels penya-segats i obertes a migdia, formades per còdols de mides, formes i colors diferents, que la mar amorosa i insistent ha arrodonit. Cales ajuntades—o separades—per trossos de muntanya que el temps ha després i que, treballats pels temporals incansables, formen grans roques de granit. Les dues cales, encara que germanes, són de tarannà diferent: la de llevant—també anomenada cala d'en Bosc— arrecerada a la punta del seu nom i de còdols més petits i colors més variats, accepta sense timidesa tota mena d'objectes que la mar torna a terra; la de l'altra costat—la cala Urgell pròpiament dita— és formada per còdols molt més grans, i acull les aigües netes que, baixant de Sant Benet i la Divina Pastora o bé infiltrant-se per la carena de les Sorres, formen la riera de les Sorres de Sant Benet,

que les porta amb suavitat fins al peu mateix de la cala, on forma un gorg de mides casolanes a pocs metres de l'aigua salada. Tot plegat, un bocí de natura encara no malmesa.

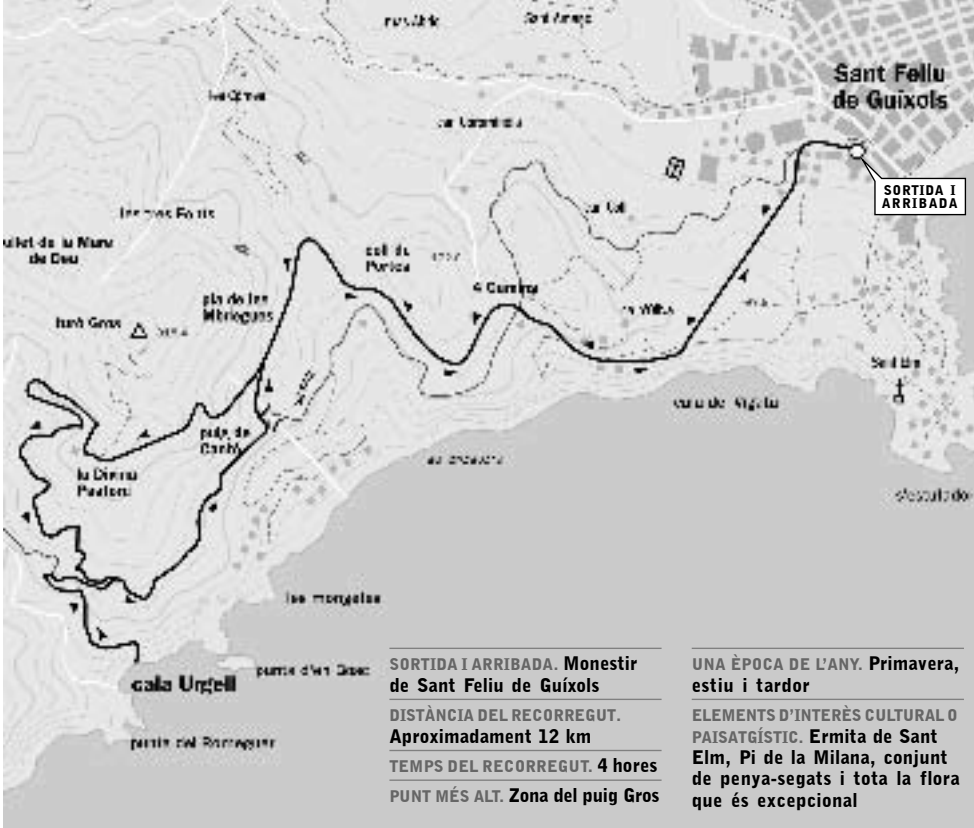
Podríem anar-hi fàcilment amb cotxe per la carretera de Sant Feliu a Tossa: poc més de 4 Km i una caminada de 15-20 minuts ens portaria ran de mar. Però la nostra intenció és que fem una descoberta més completa d'aquesta part marítima de l'Ardenya. Amb la caminada que us proposem, necessitarem dues horetes per arribar-hi i dues més per tornar.

De primer, us proposem arribar-vos a Sant Elm, un bon punt per contemplar bona part d'aquesta Ardenya que amaga les seves arrels al fons del mar i que trepitjarem tot seguit. Ben bé a sota l'ermita, reconeixem els esculls de Rocacorb, i cala Vigatà ens queda amagada a l'esquerra. Mirant cap a Tossa, veurem can Pei i les destrosses que ha aconseguit en un parell d'anys la urbanització Punta Brava— i encara no en tenen prou!. Mes enllà, la primera pota que l'Ardenya posa dins del mar és la punta d'en Bosc, que encercla per llevant el paratge d'Urgell. També entreveurem el cristall d'Orelles de Llebre i la punta del Romeguer, que tanquen Urgell per l'altra banda. Anem-hi.

Comencem a caminar per la carretera de Tossa, per enfilat tot seguit la rampa del carrer Cigonya, que ens

Detall de la cala Urgell; en primer terme, planta de lleterassa arbòria, raríssima a les comarques gironines // FOTO: Josep Vidal.

SORTIDA I ARRIBADA. Monestir de Sant Feliu de Guíxols
DISTÀNCIA DEL RECORREGUT. Aproximadament 12 km
TEMPS DEL RECORREGUT. 4 hores
PUNT MÉS ALT. Zona del puig Gros

UNA ÈPOCA DE L'ANY. Primavera, estiu i tardor
ELEMENTS D'INTERÈS CULTURAL O PAISATGÍSTIC. Ermita de Sant Elm, Pi de la Milana, conjunt de penya-segats i tota la flora que és excepcional

entrarà al bosc. En pocs minuts deixarem a l'esquerra la font del Montcalvari i, travessant els terrenys de les vinyes d'en Colls –des de sempre abandonades, però encara hi podem veure part del molí que portava l'aigua– sortirem a la dreta de Vista Alegre i començarem el camí de les penyes –actualment carretera– que ressegueix el caire per on l'Ardenya es desploma al mar. Més endavant, a uns 2 Km de Sant Feliu, arribarem als 4 Camins, on trobarem la carretera de Tossa. La travessarem i continuem paral·lelament a la carretera però per sobre. En poc temps, serem al coll de Portes, i a partir d'aquí seguirem el camí romà que ens durà fins a una clariana anomenada pla de les Mòdegues (aquests camins estan indicats). El corriol, que comença a l'esquerra del pla de les Mòdegues, franqueja el puig Gros per la banda de mar, per sota d'unes grans roques de granit de formes espectaculars i del Pi de la Milana, senya de pescadors visible des de molts indrets de Sant Feliu, que forma part del perfil característic de la

montanya, i ens porta per sobre de la casa de la Divina Pastora, abandonada el 1957, arruïnada i espoliada, però que encara manté dignitat i harmonia. Seguirem la pista que baixa cap a la casa, que ens portarà en poc menys d'un quart d'hora a la carretera de Sant Feliu a Tossa, just al mirador d'Urgell. Tot baixant, veurem la importància del foc que el 31 de gener passat arrasà la comalada de la riera de les Sorres de Sant Benet.

Situats al mirador, seguim la carretera uns 200-300 m en direcció a Tossa, i agafem el primer camí que baixa a l'esquerra, que ens durà en menys de 5 minuts a un petit planell sobre el mar, bell mirador d'on surten dos camins. El de l'esquerra és difícil de seguir i mig perdut per esllavissades i la invasió de figueres de moro, però ens duria, amb entrebancs, a la cala d'en Bosc. Nosaltres agafem el de la dreta, que ens baixarà directament a tocar la llera de la riera de les Sorres de Sant Benet, que seguirem fins a cala Urgell. Tot baixant, haurem vist als vessants una brolla de

bruc boal amb pins i suros esparsos. En alguns trams, aquesta brolla s'ha cremat, i podem veure clarament les rabasses dels brucs i arboços descarriats. A mesura que anem baixant la comalada, el bosc es tanca més i els pins i suros donen pas a les alzines; al sotabosc, les plantes també són diferents, i hi ha més llentiscle, marfull i aritjol, de manera que la formació esdevé un alzinar de terra baixa típic. A la part final de la riera, als llocs més arcerats, hi ha algunes plantes termòfiles (que defugen el fred) interessants: la lleteressa arbòria –raríssima a les contrades gironines–, el frare cugot –que a finals d'hivern fa unes floretes petites que semblen frares amb caputxa–, el romaní –planta calcícola que es fa sobre granits només en les brolles de brucs de la franja litoral– i la murtra –de la qual hi ha un parell d'exemplars ran de mar.

Un cop a cala Urgell, val la pena arribar a la cala d'en Bosc fent equilibris per sobre dels còdols i els blocs. I també val la pena arribar a la caleta del Romeguer seguint el corriol que surt a la dreta del petit gorg que forma la riera de les Sorres de Sant Benet, des d'on tindrem l'opció d'arribar fins a la punta del Romeguer.

Per tornar, refarem el camí des de cala Urgell fins a la carretera de Sant Feliu a Tossa i, un cop al mirador, seguirem uns 700 m la carretera en direcció a St. Feliu. A l'esquerra, després, d'un petit pont, comença un corriol que puja fort fins a unes roques anomenades puig de Cantó, on es fa escalada i són visibles des de la carretera. Llavors, caldrà grimpar –però sense problemes– fins a trobar, per sobre d'aquestes roques, el camí que ens durà de nou al pla de les Mòdegues, des d'on refarem el camí d'anada fins al monestir de Sant Feliu 🚶.